

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>**Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät**

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Itävalta

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Itävallan tuomioistuimiin.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Tuomiovallan katsotaan olevan oikeusvaltion kolmas tukipilari, kun kaksi muuta ovat lainsäädäntövalta ja hallintovalta. Tuomiovalta vastaa yhdessä hallintovallan kanssa lakien toimeenpanosta. Tuomiovallan kaikki tasot toimivat erillään hallintovallasta. Tuomioistuimet ovat lailla perustettuja valtion laitoksia, joiden riippumattomia ja puolueettomia tuomareita ei voida erottaa tai siirtää ja jotka muodollisessa menettelyssä antavat ratkaisujaan ilman ulkopuolisia ohjeita pelkästään lain perusteella.

Tuomiovaltaa käyttävät niin kutsutut **yleiset tuomioistuimet** (*ordentliche Gerichte*), jotka käsittelevät siviilioikeudellisia vaateita ja rikosoikeudellisia syytteitä, sekä hallintotuomioistuimet (*Verwaltungsgerichte*) ja perustuslakituomioistuin (*Verfassungsgerichtshof*). Yleisiin tuomioistuimiin kuuluvat *Bezirksgericht-* ja *Landesgericht-*tuomioistuimet, ylioikeudet (*Oberlandesgerichte*), sekä siviili- ja rikosoikeuden alalla ylimpänä oikeusasteena korkein oikeus (*Oberster Gerichtshof*). Kuhunkin osavaltioon on perustettu hallintotuomioistuin (*Verwaltungsgericht*). Sen lisäksi Wienissä on liittovaltion hallintotuomioistuin (*Bundesverwaltungsgericht*), jonka toimivalta on liittovaltion laajuinen (sivutoimipisteet Grazissa, Linzissä ja Innsbruckissa), ja liittovaltion verotuomioistuin (*Bundesfinanzgericht*). Hallintotuomiovallan alalla ylin oikeusaste on korkein hallinto-oikeus (*Verwaltungsgerichtshof*).

Syyttäjänvirastot (*Staatsanwaltschaften*) ovat tuomioistumista erillisiä erityiselimiä. Ne turvaavat yleisen edun rikosoikeudenkäytössä johtamalla esikäsittelyä ja syytteen esittämistä sekä hoitamalla syyttäjätointia rikosoikeudenkäynneissä. Syyttäjät ovat osa yleistä tuomioistuinjärjestelmää, mutta heitä sitovat esimiestensä ohjeet. Hierarkiassa ylimpänä on oikeusministeri, joka on vastuussa viranhoidostaan parlamentille. Ohjeistuksen on oltava kirjallista ja perusteltua, ja se arkistoidaan. **Vankeinhoitolaitokset** (*Justizanstalten*) vastaavat vapausrangaistusten ja vapaudenmenetyksen käsittelevien turvaamistoimenpiteiden toimeenpanosta. Vankeinhoitolaitokset vastaavat tutkintavankeuden toimeenpanosta, vapausrangaistusten toimeenpanosta ja vapaudenmenetyksen käsittelevien turvaamistoimenpiteiden toimeenpanosta. Itävallassa on alueellisia vankiloita (*Landesgerichtliche Gefangenenhäuser*) tutkintavankeutta varten, rangaistuslaitoksia (*Strafvollzugsanstalten*) vapausrangaistusten toimeenpanoa varten ja oikeuspsykiatrisia keskuksia (*Forensisch Therapeutische Zentren*) vapaudenmenetyksen käsittelevien turvaamistoimenpiteiden toimeenpanoa varten. Vankeinhoitolaitosten sisällä on erityislaitoksia nuorille ja naisille. Nykyaikaisen vankeinhoidon periaatteiden mukaan vapaudenriiston tarkoituksena on auttaa vankeja omaksumaankin lainkuuliainen ja yhteiskunnan vaatimuksiin soveltuva elämäntapa ja estää heitä toteuttamasta haitallisia taipumuksiaan (uudelleensosiaalistuminen). Lisäksi tarkoituksena on osoittaa, että tuomion perusteena oleva käyttäytyminen on moitittavaa.

Ehdonalaislaitokset (*Bewährungshilfeinrichtungen*) vastaavat ehdolliseen rangaistukseen tuomituista henkilöistä ja ehdonalaiseen vapauteen päästetyistä vangeista. Nämä tehtävät on pääosin siirretty yksityisille järjestöille, jotka kuitenkin ovat liittovaltion oikeusministeriön valvonnassa.

Itävallassa oikeuslaitokseen kuuluvat kapeasti määriteltynä yleiset tuomioistuimet, syyttäjänvirastot, vankeinhoitolaitos ja ehdonalaislaitokset. Oikeushallintoa johtaa ylimpänä elimenä liittovaltion oikeusministeri. Hänen alaisuudessaan toimii **liittovaltion oikeusministeriö**. Liittovaltion oikeusministerin tehtäviin kuuluu oikeusviranomaisten ja niihin kuuluvien hallintoyksikköjen poliittinen johtaminen, koordinointi ja ylin valvonta.

Yleiset tuomioistuimet jakautuvat eri tasoihin

Bezirksgericht-tuomioistuimet (piirituomioistuin)

Landesgericht-tuomioistuimet (osavaltion tuomioistuin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin)

ylioikeus (*Oberlandesgericht*)

korkein oikeus (*Oberster Gerichtshof*).

Oikeudelliset tietokannat

Itävallan oikeuslaitoksen internetsivustolla on yleistä tietoa Itävallan tuomioistuinjärjestelmästä.

Onko oikeudellinen tietokanta maksuton?

Itävallan oikeuslaitoksen internetsivuston käyttö on **maksutonta**.

Päivitetty viimeksi: 25/10/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.